

I. Ad Corinthios

Gueniret carnali ludæo vel pagano, quomodo sibi ipsi si hoc esset, subueniri recte voluisset, portans vique eorum infirmitatem in compassionis similitudinē, non fallens in mendacij fictione, sicut cōtinuo sequitur & dicit: [Factus sum infirmis infirmus, vt infirmos lucrificarem.] Hinc enim loquebatur, vt etiam omnia illa superiora diceret. Sicut ergo quod factus est infirmis infirmus, non erat mendacium, sic & cætera quæ prænuisit. Quam enim dicit infirmitatem suam erga infirmos fuisse, nisi compatiendi eis intantum, vt ne videretur venditor euangelij, & verbi dei cursum apud imperitos in malam suspitionē decidens impediret, nollet accipere quod ei iure dominico debebatur? Eo enim ipso factus est infirmus, quo potestate sua vti noluit. Tam misericordis scilicet indutus affectu, vt cogitaret quemadmodum secum agi vellet, si & ipse ita infirmaretur, vt posset de illis per quos sibi euangelium prædicaretur, si eos videret sumptus accipere, quasi mercimoniorum nundinas speciar. Sic ergo illis qui corde infirmabantur, factus est infirmus compassione misericordiae, non simulatione fallaciæ. Nā & qui ministrat ægroto, sit tanquam ægrotos, non cū se febris habere mentitur, sed cū animo condolentis cogitat, quæadmodum sibi feruiri vellet si ipse ægrotaret. Iuxta quem sensum vniuersaliter subiungit: [Omnes omnia factus sum, vt omnes facerē saluos.] Quasi dicat: Quid diutius per partes enumerarem singula? Breuiter comprehendendo, omnibus omnia factus sum, id est, quasi omnium sectarum essem. Omnibus omnia factus est, non mentientis astu, sed compatiens affectu, id est, non omnia mala omnium fallaciter agendo, sed aliorum omnium malis omnibus tanquam si sua essent, misericordis medicinæ diligentiam procurando. Cogitabat enim, vt homo, in eis vitiis etiam se esse potuisset, vnde cupiebat alios liberare: & ita subueniebat illis, sicut sibi vellet subueniri, si ipse in eisdem vitiis esset. In se enim personas omnium pie transfigurans, ex semetipso disciebat qualiter vnicuique misereri debuisset, quatenus hoc singulis impederet, quod sibi ipse, si ita esset, impendi recte voluisset. Ita, inquit, me contempno omnibus, non quod mihi errores & vitia eorū placeant, sed [omnia] hæc prædicta [facio] conformans me vnicuique [propter euangelij, vt particeps eius efficiar,] id est, vt particeps fiam bonæ intentionis, quam habet euangelium erga salutem hominum. Vel omnia quæ dixi facio erga singulos quosque propter euangelium, vt possim eis illud dulciter inferre, & ego fiam particeps remunerationis eius.

Nescitis quod hi qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? Sic currite vt cōprehendatis. Omnis enim qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet. Et illi quidem vt corruptibile coronam accipiant, nos autem incorruptam.

Idcirco omnia facio propter euangelium, quia

nō aliter ero particeps eius. Necessē enim mihi est vt omnia quæ faciendā sunt faciam, & ab omnibus a quibus abstinendum est abstinēam, quoniā aliter euangelij coronam & remunerationem habere non potero. Quod euidenter apparet in hac similitudine quam nūc propono. Nullus enim in stadio brauium accipit, nisi qui omnia quæ faciendā sunt fecit, & hoc omnes mundana consuetudine potestis scire. Quia an nescitis quod hi qui currunt in stadio, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? Licet enim omnes ibi sint in cursu & labore similes, tamen omnes inaniter currunt præter illum solum qui accipit brauium, quod est præmium cursus. Stadium autem constat centum viginti quinque passibus. Sed hoc loco, siue minus siue magis longitudinis habeat, vocatur stadium illud viæ spatium, per quod vsque ad metā quandam solebat fieri cursus, vt postquam veniretur ad metā, esset standum. Vnde stadium: a stando nomen accepit. Brauium autem genus est palme, vel præmium, quod currentibus proponitur. Omnes currunt, sed vnus qui currendo cæteros vincit, accipit brauium: quia fecit omnia quæ pertinent ad cursum, & abstinit ab omnibus quæ impediunt. Sic & ego brauium supernæ remunerationis adipisci non potero, nisi omnia quæ currentibus faciendā sunt fecero, & ab omnibus quæ contraria sunt abstinero. Similiter & vnusquisque vestrum de se sentiat & legitime currat. Nam omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium. Currunt enim Iudæi, currunt hæretici, currunt nonnulli Christiani qui ad vitam non sunt prædestinati: quia omnes isti in fine præmium sperant se adepturos, & ad illud tendunt per viam præsentis stadium. Sed vnus prædestinatorum Christianorum populus qui legitime currit accipit brauium: quoniā sola vinitas eorū qui sunt corpus Christi, palmā consequitur. & quia nō omnes qui currūt, accipiūt brauiū, ideo [sic currite] faciendo quæ ad cursum pertinent, & vitando quæ impediūt, [vt cōprehendatis] illud. Cautos & expeditos vos esse cōuenit in currēdo, ne forte contingat non cōprehendere præmiū ad quod curritis. Non enim omnes cōprehendunt illud. Currite credendo, sperando, desiderando, bene operādo, corpus affligendo, orādo, amādo, & quibusque bonis studiis insistēdo. Ita quidē est de his qui currūt. Sed de his qui pugilāt, audiamus. Nā cursōr quisque festinat ad brauiū, sed [omnis qui in agone cōtendit, ab omnibus se abstinet,] id est, omnis pugil qui in certamine pugnat, ab omnibus se abstinet. i. ab eis & ceteris quæ impediunt agonē. i. certamen. Sic & omnis Christianus qui in arena huius mundi cōtra diabolum luctatur, ab omnibus quæ Christianū ad terrā implicāt, debet abstinere. Nā & ideo chrismate sumus vincti, quia Iudatores sumus effecti: & propterea sicut illi qui in arena luctantur, nudi sunt, ita & nos a mundanis rebus spoliari esse debemus, vt amādo nihil possideam⁹ in hoc seculo: quia nec maligni spūs cōtra quos est nobis lucta, quidā in eo propriū possidēt. Nudi ergo cū nudis. i. nihil possidentes cū nihil possidentibus

Nota.

M